

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2019/1284,**29. juuli 2019,****millega tunnistatakse Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikega 6 on komisjonile antud õigus võtta vastu samaväärsust kinnitav otsus, kui kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikuga on tagatud, et kõnealuses kolmandas riigis tegevusloa saanud või registreeritud reitinguagentuurid täidavad kõnealusest määrusest tulenevaid õiguslikult siduvaid nõudeid ning mille suhtes kohaldatakse kõnealuses kolmandas riigis tulemuslikku järelevalvet ja täitemeeteid.
- (2) Kõnealuse samaväärsust kinnitava otsuse eesmärk on võimaldada Hongkongi reitinguagentuuridel, kui nad ei ole ühe või mitme liikmesriigi finantsturgude stabiilsuse või usaldusväärsuse seisukohast süsteemselt olulised, taotleda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvelt (edaspidi „ESMA“) sertifitseerimist. Käesolev samaväärsust kinnitav otsus annab ESMA-le võimaluse hinnata neid reitinguagentuure igal üksikjuhul eraldi ja teha erand mõnest Euroopa Liidus tegutsevate reitinguagentuuride suhtes kohaldatavast organisatsioonilisest nõudest, sealhulgas Euroopa Liidus füüsilise kohaloleku nõudest.
- (3) Selleks et kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikku saaks lugeda samaväärseks, peavad olema täidetud vähemalt määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikes 6 sätestatud kolm tingimust.
- (4) Komisjon võttis 28. aprillil 2014 vastu rakendusotsuse 2014/249/EL, ⁽²⁾ milles tõdeti, et need kolm tingimust on täidetud, ja loeti Hongkongi reitinguagentuuride õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks sel ajal kehtinud määruse (EÜ) nr 1060/2009 nõuetega.
- (5) Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikes 6 sätestatud esimese tingimuse kohaselt peab kolmanda riigi reitinguagentuuridel olema tegevusluba või nad peavad olema registreeritud ning nende suhtes tuleb kohaldada ka pidevat tulemuslikku järelevalvet ja täitemeeteid. Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistikus nõutakse reitinguagentuuridelt ja nende reitinguanalüütikutelt, kes pakuvad Hongkongis krediidireitingu teenuseid, krediidireitingu teenuste pakkumiseks tegevusluba, ning nende üle teostab järelevalvet Hongkongi väärtpaberi- ja futuurikomisjon. Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistik annab väärtpaberi- ja futuurikomisjonile ulatuslikud volitused, mis võimaldavad tal uurida, kas reitinguagentuurid täidavad õigusaktidest tulenevaid kohustusi. Väärtpaberi- ja futuurikomisjon võib nõuda nii asjaomaste õigusaktide kohaldamisalasse kuuluvatelt kui ka selle kohaldamisalast välja jäävatelt isikutelt teavet ja dokumente, mis on uurimise seisukohast asjakohased (kauplemis-, panga-, telefoni- ja internetiväljavõtted ning tegelikke tulusaajaid puudutav teave). Kõnealuseid volitusi saab kasutada nii uurimisel isikute suhtes kui ka isikute suhtes, kelle puhul väärtpaberi- ja futuurikomisjonil on põhjendatult alust arvata, et nende käsutuses on teave, mis on uurimise seisukohast asjakohane. Lisaks on väärtpaberi- ja futuurikomisjonil juhul, kui esineb oht, et tõendid võidakse hävitada või kõrvaldada või uurimisel isik võib põgeneda, või on muud kahtlused, õigus siseneda nii asjaomaste õigusaktide kohaldamisalasse kuuluvate kui ka selle kohaldamisalast välja jäävate isikute eravalduses olevatesse ruumidesse, tingimusel et ta on selleks saanud kohtuorganilt läbiotsimisorderi. Väärtpaberi- ja futuurikomisjonil on ka täielikud volitused võtta kriminaal-, tsiviil- ja haldusõiguslikke ning muid meetmeid. Need hõlmavad halduspädevust määrata väärtpaberi- ja futuurikomisjonilt tegevusloa saanud või tema juures registreeritud isikutele distsiplinaarkaristusi, kehtestada kõnealustele isikutele äritegevusega seonduvaid piiranguid, tühistada või peatada nende tegevusluba või registreering, teha neile noomitus, kehtestada kohustusi või neid trahvida. Väärtpaberi- ja futuurikomisjonil on õigus taotleda asjaomaselt kohtult ettekirjutusi või heastamiskorraldusi. Lisaks kohapealsetele kontrollidele teostab ta tegevusloa saanud reitinguagentuuridega suhtluse kaudu ka mittekohapealset järelevalvet, et saada aru nende

⁽¹⁾ ELTL 302, 17.11.2009, lk 1.⁽²⁾ Komisjoni 28. aprilli 2014. aasta rakendusotsus 2014/249/EL, millega tunnistatakse Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega (ELT L 132, 3.5.2014, lk 76).

ärimudelitest ja kavades ning nende tegevusega kaasnevatest riskidest, eesmärgiga teha kindlaks nende äritegevusest tulevad riskid ja neid hinnata. Tegevusloa saanud reitinguagentuuride kohta kogutakse teavet väärtpaberi- ja futuurikomisjonile esitatavatest dokumentidest, sealhulgas auditeeritud raamatupidamise aastaaruannetest ja kontrollilulevatuste aastaaruannetest. Väärtpaberi- ja futuurikomisjon võtab järelemeetmeid kaebuste ja rikkujate enda poolt teatatud rikkumiste suhtes. Väärtpaberi- ja futuurikomisjoni ja ESMA vahel sõlmitud koostöölepinguga on ette nähtud teabe vahetamine seoses piiriüleste reitinguagentuuride suhtes võetud täitmise tagamise ja järelevalvemeetmetega.

- (6) Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikes 6 sätestatud teise tingimuse kohaselt peavad kolmanda riigi reitinguagentuuride suhtes kehtima õiguslikult siduvad normid, mis on samaväärsed määruse (EÜ) nr 1060/2009 artiklites 6–12 ja kõnealuse määruse I lisas sätestatud. Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistikuga on sätestatud üksikasjalikud äriühingu üldjuhtimise nõuded. Peamine vastutus reitinguagentuuripoolse asjakohaste käitumisnormide täitmise ja nõuetekohaste protseduuride järgimise eest lasub direktorite nõukogul ja reguleeritud tegevuse eest vastutavatel juhtivtöötajatel. Reitinguagentuuril peab olema kaks vastutavat juhtivtöötajat, kes peavad mõlemad olema väärtpaberi- ja futuurikomisjoni poolt heaks kiidetud ja kellest väärtpaberite ja futuuride määruse kohaselt peab vähemalt üks olema tegevjuht. Kehtestatud on ulatuslikud huvide konflikte käsitlevad sätted, millega nõutakse reitinguagentuuridelt huvide konfliktide kindlakstegemist ja kõrvaldamist või juhtimist ning seda, et nende töökorraldusega oleks tagatud, et nende ärihuvid ei kahjusta nende krediitireitingute sõltumatust ja täpsust; samuti on kõnealuste sätetega ette nähtud organisatsioonilised, sealhulgas tegevuse edasiandmisele, arvestuse pidamisele ja konfidentsiaalsusele esitatavad nõuded. Organisatsioonilised nõuded, mida reitinguagentuurid peavad täitma, hõlmavad näiteks põhimõtteid ja menetlusi, millega tagatakse õigusaktidest tulenevate kohustuste ning alalise ja tulemusliku vastavuskontrolli funktsiooni täitmine. Samuti nõutakse reitinguagentuuridelt, et nad looksid läbivaatamise funktsiooni, et vaadata perioodiliselt läbi krediitireitingute andmise meetodid ja mudelid ning nendesse tehtud olulised muudatused. Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistikuga on ette nähtud mitmesugused avalikustamismäärused, näiteks krediitireitingute üldsusele avalikustamine ning krediitireitingute andmise ja kõrvaltegevuste iga-aastane üldsusele avalikustamine. Seetõttu loetakse Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks reitinguagentuuride määrusega huvide konfliktide juhtimise, organisatsiooniliste nõuete, reitingute ja reitingumeetodite kvaliteedi ning krediitireitinguagentuuri tegevuse üldise ja perioodilise avalikustamise osas. Seega peaks Hongkongi raamistik pakkuma reitinguagentuuride terviklikkuse, läbipaistvuse ja hea valitsemistava ning krediitireitinguagentuuri tegevuse usaldusväärsuse osas samaväärset kaitset.
- (7) Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikes 6 sätestatud kolmanda tingimuse kohaselt peab kolmanda riigi reguleeriv kord ennetama kolmanda riigi järelevalveasutuste ja muude ametiasutuste sekkumist krediitireitingute sisusse ja meetoditesse. Puuduvad õigussätted, mis annaksid väärtpaberi- ja futuurikomisjonile või muule ametiasutusele õiguse mõjutada krediitireitingute sisu või meetodeid.
- (8) Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistikuga on endiselt täidetud algselt määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõikes 6 sätestatud kolm tingimust. Ent Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 462/2013^(*) kehtestati liidus registreeritud reitinguagentuuridele täiendavad nõuded, millega muudeti nende reitinguagentuuride õigus- ja järelevalvekord rangemaks. Muu hulgas sisaldavad täiendavad nõuded reitinguagentuuridele kehtestatud õiguslikult siduvaid norme reitinguväljavaadete, huvide konfliktide juhtimise, konfidentsiaalsusnõuete, reitingumeetodite kvaliteedi ning krediitireitingute esitamise ja avalikustamise kohta.
- (9) Määruse (EL) nr 462/2013 artikli 2 teise lõigu punkti 1 alapunkti b kohaselt kohaldatakse kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistiku samaväärsuse hindamisel täiendavaid nõudeid alates 1. juunist 2018.
- (10) Seda silmas pidades küsis komisjon 13. juulil 2017 nõu ESMA-lt selle kohta, kas muu hulgas Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistik on samaväärne määrusega (EL) nr 462/2013 kehtestatud täiendavate nõuetega, ja hinnangut selle kohta, kas võimalikud erinevused on olulised.
- (11) ESMA osutas 17. novembril 2017 avaldatud tehnilises nõuandes, et Hongkongi reitinguagentuuride õigus- ja järelevalveraamistiku sätetest piisab määrusega (EL) nr 462/2013 kehtestatud täiendavate nõuete täitmiseks.
- (12) Määrusega (EL) nr 462/2013 on artikli 3 lõike 1 punkti w lisatud reitinguväljavaate määratlus ja nüüd on määruse (EÜ) nr 1060/2009 teatavaid krediitireitingute suhtes kohaldatavaid nõudeid laiendatud reitinguväljavaadetele. Kuigi Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistikus ei ole reitinguväljavaateid sõnaselgelt krediitireitingutest eristatud, eeldab väärtpaberi- ja futuurikomisjon, et arvestades „krediitireitingu“ mõiste laia määratlust Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistikus, tuleb reitinguväljavaadete puhul järgida kõiki samu nõudeid nagu krediitireitingute puhulgi.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 462/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta (ELT L 146, 31.5.2013, lk 1).

- (13) Selleks et parandada reitinguagentuuride tajutud sõltumatust reitingu saanud üksustest, laiendatakse määrusega (EL) nr 462/2013 määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 6 lõike 4, artiklite 6a ja 6b sätteid huvide konflikti kohta nendele huvide konfliktidele, mille põhjustavad aktsionärid või osanikud, kes omavad reitinguagentuuris märkimisväärset positsiooni. Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistiku kohaselt peavad reitinguagentuurid kehtestama asjakohase ja tõhusa korra, et vältida, tuvastada, kõrvaldada või juhtida ja avalikustada huvide konflikte ning tagada, et neid ei mõjutaks ärisuhted. Kuigi Hongkongi õigusaktides ei ole aktsionäre sõnaselgelt nimetatud, on reitinguagentuuril võimaliku huvide konflikti korral keelatud seda tegevust jätkata.
- (14) Määrusega (EL) nr 462/2013 on kehtestatud uued sätted, millega tagatakse, et konfidentsiaalset teavet kasutatakse ainult krediidireitingualaseks tegevuseks ning seda kaitstakse pettuse, varguse või väärkasutamise eest. Sel eesmärgil on määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 10 lõikes 2a nõutud, et kuni krediidireitingute, reitinguväljavaadete ja nendega seotud teabe avalikustamiseni, käsitaksid reitinguagentuurid neid siseteabena. Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistikuga on kehtestatud üksikasjalikud nõuded, mille kohaselt reitinguagentuurid peavad võtma vastu menetlused ja mehhanismid emitentidega seotud konfidentsiaalse teabe kaitsmiseks. Seega on olemas usaldusväärne raamistik, mis kaitseb konfidentsiaalse teabe väärkasutamise eest.
- (15) Määrusega (EL) nr 462/2013 on soovitud parandada reitingumeetodite läbipaistvust ja kvaliteeti. Sellega on määruse (EÜ) nr 1060/2009 I lisa D jao I alajao punktis 3 pandud reitinguagentuuridele kohustus anda reitingu saanud üksusele enne krediidireitingu või reitinguväljavaate avaldamist võimalus juhtida reitinguagentuuri tähelepanu võimalikele faktilistele vigadele. Kuna Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistikus peetakse olulisemaks turu viivitamatut teavitamist krediidireitingust, ei ole selles ette nähtud ranget nõuet, et reitinguagentuurid peavad reitingu saanud üksust krediidireitingust enne selle avaldamist teavitama. Selle asemel peavad reitinguagentuurid teavitama reitingu saanud üksust krediidireitingut mõjutanud olulisest teabest ja peamistest kaalutlustest üksnes siis, kui see on teostatav ja asjakohane.
- (16) Määrusega (EL) nr 462/2013 on kehtestatud määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 8 lõikes 5a, lõike 6 punktides aa ja ab ning lõikes 7 kaitsemeetmed, millega tagatakse, et reitingumeetodite muutmine ei muuda neid vähem rangeks. Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistikus nõutakse, et reitinguagentuurid avalikustaksid üldsusele täielikult kõik oma meetodites tehtud olulised muudatused. Lisaks nõutakse, et juhul, kui see on teostatav ja asjakohane, avalikustab reitinguagentuur sellised olulised muudatused enne nende jõustumist. Kui krediidireitingute koostamisel kasutatud meetodeid, mudeleid või põhilisi hindamiseeldusi kuidagi muudetakse, peab reitinguagentuur viivitamata avalikustama, kui suures ulatuses muudatused krediidireitinguid tõenäoliselt mõjutavad, kasutades samu sidevahendeid, mida kasutati asjaomaste krediidireitingute avalikustamiseks.
- (17) Määrusega (EL) nr 462/2013 on karmistatud krediidireitingute esitamise ja avalikustamise nõudeid. Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 8 lõike 2 ja I lisa D jao I alajao punkti 2a kohaselt peab reitinguagentuur reitingumeetodite, mudelite ja põhiliste hindamiseelduste avalikustamisel nendega koos esitama selged ja kergesti mõistetavad juhised, milles selgitatakse eeldusi, parameetreid, piiranguid ja võimalikku ebaselgust, mis on seotud krediidireitingu andmisel kasutatud mudelite ja reitingumeetoditega. Hongkongi õigus- ja järelevalvekord sisaldab nõudeid, millega tagatakse, et reitinguagentuurid esitavad krediidireitingute kasutajatele reitingute mõistmiseks piisavad juhised. Samuti on kehtestatud nõue esitada järelevalveasutusele iga 6 kuu järel teavet oma äritegevuse kohta.
- (18) Selleks et tugevdada konkurentsi ja piirata reitinguagentuuride sektoris huvide konflikti tekkimise võimalusi, on määrusega (EL) nr 462/2013 kehtestatud määruse (EÜ) nr 1060/2009 I lisa E jao II alajaos nõue, et krediidireitingute ja kõrvalteenuste eest reitinguagentuuride võetavad tasud ei oleks diskrimineerivad ja põhineksid tegelikel kuludel. Selles on reitinguagentuuridelt nõutud teatud finantsteabe avalikustamist. Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistikus nõutakse reitinguagentuuridelt äridokumentide säilitamist kindlaksmääratud aja jooksul kooskõlas kõigi kohustuslike nõuetega, reitingu saanud üksustega kokku lepitud tasustamiskorra üldiseloому avalikustamist ning krediidireitingute osutamisega saadud koondtulu teatamist, andes järelevalveasutusele õiguse seda teavet nõuda. Klientide kaitsmise ja õiglase kohtlemise tagamise meetmete osas kehtib üldine nõue, et kliente tuleb õiglaselt kohelda.
- (19) Komisjon lähtub kolmanda riigi reguleeriva korra hindamisel proportsionaalsuse põhimõttest ja riskipõhisest lähenemisviisist. Koostoides uuritud tegurite ja ESMA antud tehnilise nõu põhjal vastab Hongkongi reitinguagentuuride õigus- ja järelevalveraamistik määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõike 6 teises lõigus sätestatud tingimustele ning seda tuleks jätkuvalt lugeda samaväärseks kõnealuse määrusega kehtestatud õigus- ja järelevalveraamistikuga.

- (20) Õiguskindluse huvides tuleks vastu võtta uus rakendusotsus ja seetõttu tuleks rakendusotsus 2014/249/EL kehtetuks tunnistada.
- (21) Komisjon peaks ESMA toetusel jätkuvalt regulaarselt hindama Hongkongi reitinguagentuuride õigus- ja järelevalvekorra muutuseid, turusuundumusi ja järelevalvealase koostöö tõhusust Hongkongis järelevalve ja täitemeetmete kohaldamisel, et tagada nõuetele vastavus ka edaspidi.
- (22) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas Euroopa väärtpaberikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 kohaldamisel loetakse Hongkongi reitinguagentuuride õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks määruse (EÜ) nr 1060/2009 nõuetega.

Artikkel 2

Rakendusotsus 2014/249/EL tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 29. juuli 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
